



Sagsnr.
2021 - 2139

Doknr.
422848

Dato
21-06-2021

Evaluering af den ændrede praksis for vurdering af lovforslags regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

Sammenfatning

Evalueringen af den ændrede praksis for vurdering af lovforslags regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter, omfatter de tre folketingsår 2017/18, 2018/19 og 2019/20. Evalueringen er baseret på bidrag fra de enkelte ressortministerier.

Der er i de tre folketingsår fremsat 698 lovforslag. Der er i 22 af disse lovforslag indarbejdet bemærkninger i lovforslaget om regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. Af de 22 lovforslag er 19 af forslagene vurderet til at have overvejende positive konsekvenser, to forslag er vurderet til at have både positive og negative konsekvenser, og ét forslag er vurderet til ikke at have konsekvenser. Samlet set er det et relativt lavt antal lovforslag, der vurderes at have konsekvenser, og heraf vurderes langt størstedelen af lovforslagene at have udelukkende positive konsekvenser.

Evalueringen viser, at ressortministerierne anvender *Vejledning om konsekvensanalyser* til at vurdere lovforslags regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. På tværs af ministerierne er der dog en forskellighed i, hvordan vejledningen anvendes, hvilket leder til konsekvensvurderinger, som varierer i omfang og karakter.

Der er ikke foretaget ændringer i nogen af de lovforslag, der vurderes at have regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter, hvilket formentlig skyldes, at lovforslagenes regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter, overvejende er vurderet til at være positive. Ressortministerierne placerer vurderingsteksterne forskellige steder i lovforslagene, og punkterne benævnes også forskelligt. Det er ikke ensartet, hvad der defineres og vurderes som væsentlige konsekvenser på tværs af ministerierne. Der er heller ikke fundet en systematik på tværs af ministerierne i forhold til hvilke vurderinger, der medtages i bemærkningerne, da der blandt bemærkningerne til lovforslagene både fremgår væsentlige og ikke væsentlige konsekvenser.

Baggrund

Den daværende regering besluttede i 2017, at det i lovarbejdet skulle tydeliggøres, hvilke væsentlige konsekvenser lovforslag har for landdistrikterne. Det medførte en



revision af afsnit 7.1 i *Vejledning om konsekvensanalyser*¹. Revisionen ændrede den daværende praksis for vurdering af regionale konsekvenser til eksplicit at omfatte lovforslags påvirkning af udviklingen i de danske landdistrikter. Den ændrede praksis havde virkning fra folketingsåret 2017/18. Der blev desuden revideret et afsnit i *Vejledning om lov kvalitet*², hvor der blev indarbejdet et afsnit om regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser, hvori der henvises til det relevante afsnit i *Vejledning om konsekvensanalyser*.

Ændringerne til *Vejledning om konsekvensanalyser* betyder i praksis, at det skal vurderes, om et lovforslag har konsekvenser – ikke kun for forskellige regioner, men også specifikt for landdistrikterne. Hvis det vurderes, at lovforslaget har væsentlige konsekvenser, skal den nærmere vurdering af konsekvenserne indgå i lovforslagets bemærkninger. Herudover skal det vurderes, om konsekvenserne er henholdsvis positive eller negative. Med positive konsekvenser forstås fx lovforslag, som kan smidiggøre en uafvendelig omstilling, lovforslag der skaber nye eller flytter eksisterende arbejdspladser til landdistrikter eller lovforslag, der gør noget positivt for klassiske landdistriktsudfordringer som aldrende befolkning eller overflødiggjorte bygninger og boliger. Negative konsekvenser kan fx være lovforslag, som besværliggør en omstilling fx ved at hindre innovative løsninger i landdistrikterne eller forslag, som reducerer tilskud, der primært rammer borgere i landdistrikter. Hvis lovforslaget ikke vurderes at medføre regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter, eller vurderes disse ikke at være væsentlige, er der ikke krav om, at der skal gøres en bemærkning herom i lovforslaget.

Formålet med ændringerne i vejledningen er blandt andet, at vurderingen kan indgå i beslutningsgrundlaget med henblik på at inddrage hensynet til den regionale balance og udvikling i landdistrikterne, samt at eventuelle væsentlige negative konsekvenser kan overvejes imødegået ved ændringer i tiltaget eller ved alternative eller afbødende tiltag³.

Det fremgår af den daværende erhvervsministers besvarelse af spørgsmål 5 ad B 46 stillet af Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer den 3. marts 2017, at det er intentionen, at der efter en treårig periode udarbejdes en evaluering, som skal belyse anvendelsen af de nye retningslinjer for en periode på tre folketingsår, henholdsvis 2017/18, 2018/19 og 2019/20.

Evalueringens formål

Regeringen har en ambition om at skabe et mere sammenhængende Danmark og et Danmark i balance, og evalueringen kan være medvirkende til at sætte fokus på, hvordan landdistrikterne i højere grad kan indtænkes i lovarbejdet. Evalueringen kan endvidere være med til at understøtte, at der på tværs af ressortministerierne er fokus på udviklingen i landdistrikterne.

Evalueringen skal afdække, hvordan og i hvilket omfang ministerierne⁴ bruger retningslinjerne, hvor mange og hvilke lovforslag, der er foretaget en vurdering af

¹ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 3.2, 7.1 og 7.2 revideret i 2018) (<https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-konsekvensanalyser>)

² Vejledning om lov kvalitet (afsnit 2.8.12.2) (<https://lovkvalitet.dk/lovkvalitetsvejledningen/>)

³ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1)

⁴ De respektive ministerier fremgår med det navn og den ressortfordeling, de havde i oktober 2020, hvor bidragene blev indhentet.



væsentlige konsekvenser for landdistrikterne af, samt for hvor mange lovforslag konsekvenserne er vurderet henholdsvis positive eller negative for landdistrikterne.

Evalueringen har til hensigt at besvare følgende spørgsmål:

1. For hvor mange og hvilke lovforslag er der i de lovansvarlige ministerier foretaget en vurdering af væsentlige regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter?
2. For hvor mange og hvilke lovforslag har vurderingerne medført indarbejdelse af bemærkninger i lovforslaget om dets væsentlige regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter?
3. For hvor mange af de lovforslag, hvor der er indarbejdet bemærkninger i lovforslaget om dets væsentlige regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter, er de beskrevne konsekvenser vurderet henholdsvis overvejende positive eller negative for landdistrikterne?
4. Hvordan og i hvilket omfang anvender ministerierne retningslinjerne i *Vejledning om konsekvensanalyser*?

De tre første spørgsmål besvares kvantitativt ved en optælling og gennemgang af de indsendte bidrag.

Det fjerde spørgsmål besvares kvalitativt ved en gennemgang af de indkomne bidrag sammenholdt med *Vejledning om konsekvensanalyser*.

Metode

Som grundlag for evalueringen har Erhvervsministeriet, som har haft ansvar for området frem til 21. januar 2021, hvor sager vedrørende regional- og landdistrikter overgik til Indenrigs- og Boligministeriet, indhentet bidrag fra ressortministerierne, da det er de enkelte ressortministerier, som er ansvarlige for at udarbejde konsekvensvurderinger af lovforslag⁵. Ressortministeriet er forpligtet til at foretage vurderingen, men er kun i tilfælde, hvor ministeriet vurderer, at der er tale om *væsentlige* konsekvenser, forpligtet til at lade vurderingen fremgå af lovforslagets bemærkninger. I det følgende anvendes betegnelsen *konsekvensvurdering* om vurderinger, der fremgår af lovforslags bemærkninger. De enkelte ressortministerier er blevet anmodet om:

- At angive det samlede antal lovforslag i de tre folketingsår.
- At angive de indarbejdede vurderingstekster fra lovforslagene, som omhandler regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter.
- At beskrive, om konsekvensvurderingerne medførte ændringer i lovteksten.
- At definere, om konsekvenserne er vurderet overvejende positive eller negative.

De indhentede bidrag er sammenfattet i bilag 1-3. Bilag 1 er en oversigt over de lovforslag, hvor der i bemærkningerne til lovforslaget er indarbejdet en vurderingstekst om lovforslagets regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. Bilag 2 indeholder vurderingsteksterne fra de konsekvensvurderede lovforslag. I bilag 3 fremgår en opgørelse over antal lovforslag fremsat i de tre folketingsår samt en opgørelse over antallet af lovforslag, hvor der er indskrevet bemærkninger om lovforslagets regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter.

⁵ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 1.3).



Som led i udarbejdelsen af evalueringen er de indhentede bidrag sammenholdt med teksten i *Vejledning om konsekvensanalyser* for at afdække, hvordan ressortministerierne anvender vejledningen til brug for vurdering af lovforslags regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser.

Ad spørgsmål 1

Ved en sammentælling af det samlede antal fremsatte lovforslag i de tre folketingsår, 2017/18, 2018/19 og 2019/20, er der på tværs af ministerierne fremsat 698 lovforslag⁶. Bilag 3 er en opgørelse over det samlede antal fremsatte lovforslag i de tre folketingsår, samt en opgørelse over antallet af lovforslag, hvor der er indskrevet bemærkninger om de regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser i lovforslaget. Der er indhentet bidrag om de lovforslag, hvor det enkelte ressortministerium har indskrevet bemærkninger om de regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser i lovforslaget. Det har således ikke været muligt at opgøre, om der for andre lovforslag, end de 22 angivne, er blevet foretaget en konsekvensvurdering.

Ad spørgsmål 2

Ved en sammentælling af de indsendte bidrag er der i 22 lovforslag indarbejdet bemærkninger om lovforslagets væsentlige regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. De 22 lovforslag er fordelt på syv af de 17 ressortministerier⁸, som de var organiseret i oktober 2020. Bilag 1 er en oversigt over de lovforslag, hvor der i bemærkningerne til lovforslaget er indarbejdet en vurderingstekst om lovforslagets regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter.

Ad spørgsmål 3

Af de 22 lovforslag er 19 af forslagene vurderet til at have overvejende positive konsekvenser, to forslag er vurderet til at have både positive og negative konsekvenser, og ét forslag er vurderet til ikke at have konsekvenser. Bilag 2 indeholder vurderingsteksterne fra de 22 lovforslag, hvor der er indarbejdet bemærkninger om dets regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter.

Ad spørgsmål 4

Nedenstående afsnit har til hensigt at belyse, hvordan og i hvilket omfang ministerierne anvender retningslinjerne i *Vejledning om konsekvensanalyser*.

Nedenfor fremgår henholdsvis en checkliste for regionale, herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser (boks 1), samt en særlig opgørelse af regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter (boks 2). De to bokse gengiver de punkter, som de enkelte ministerier kan tage stilling til i vurderingen af lovforslags regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. I boks 1 nedenfor er gengivet den checkliste, som ressortministerierne kan anvende til at vurdere, om lovforslagene kan have væsentlige konsekvenser for en række regionale og landdistriktsrelaterede forhold⁹.

⁶ Der er i optællingen ikke taget højde for, at nogle lovforslag opdeles eller forkastes.

⁷ Der er medtalt 25 lovforslag fra Finansministeriet. Det skal dog bemærkes, at der ikke udarbejdes beskrivelser af disse lovforslag i lovprogrammet på grund af lovforslagenes særlige karakter, hvorfor lovforslagenes regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter, ikke vurderes.

⁸ Statsministeriet har ikke fremsat lovforslag i de tre folketingsår og er derfor ikke talt med.

⁹ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).



Boks 1 - Checkliste for regionale, herunder landdistriktsrelaterede, konsekvenser

Kan tiltaget have væsentlige konsekvenser for:

- Antallet af statslige arbejdspladser i regionerne, herunder landdistrikterne?
- Regionernes, herunder landdistrikternes, beskæftigelsesniveau?
- Den gennemsnitlige indkomst (inkl. overførsler) hos befolkningen i regionerne, herunder landdistrikterne?
- Produktion og produktionsvilkår for private og offentlige virksomheder i regionerne, herunder landdistrikterne?
- Bosætningsmønsteret i regionerne, herunder landdistrikterne?
- Tilgængelighed af kultur og offentlig service herunder sundhedsydelser (almen læge, sygehuse mv.)?
- Tilgængelighed af privat service i nogle regioner, herunder landdistrikter?
- Tilgængelighed af uddannelsesmuligheder i regionerne, herunder landdistrikterne?
- Infrastrukturen i regionerne, herunder landdistrikterne?
- Andre forhold af betydning for regionernes, herunder landdistrikternes, udvikling?
- Et eller flere landdistrikter, yderområder eller andre udsatte regioner som fx Bornholm, Lolland-Falster, det sydfynske område, andre mellemstore øer, Nord- og Nordvestjylland samt Sønderjylland?

Checklisten i boks 1 dækker bredt de forhold, som typisk anses som parametre, der er væsentlige for udviklingsmulighederne i landdistrikter. Det er ved en gennemgang af de indsendte bidrag anskueliggjort, at ressortministerierne benytter ovenstående checkliste til vurdering af lovforslagene, da en række af de oplyste forhold er at genfinde i vurderingsteksterne.

Foruden ovenstående checkliste forekommer der en række særlige forhold, som skal indgå i opgørelsen over regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. De er gengivet nedenfor i boks 2¹⁰.

Boks 2 - Særligt om opgørelse af regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

- Foretag en relevant geografisk afgrænsning og inddeling (funktionelle regioner, administrative regioner eller ensartede geografiske områder såsom landdistrikter)
- Vurder behovet for en gennemgang af konsekvenser for de enkelte berørte regioner, herunder for landdistrikter (inklusive for udsatte regioner og landdistrikter)
- Vurder særsomt konsekvenser for den regionale fordeling af statslige institutioner og arbejdspladser.

Angående det første punkt i boks 2 er der i vejledningen en inddeling i tre typer af geografisk afgrænsning – *funktionelle regioner* og *administrativ organisering* og en

¹⁰ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).



opdeling i *ensartede geografiske områder*, som anvendes ved vurdering af konsekvenser for landdistrikter¹¹. Det er svært at vurdere på baggrund af de fremsendte bidrag i hvilken grad, at de enkelte ressortministerier foretager ovenstående afgrænsning, men det næste punkt tegner et billede af, at ressortministerierne i nogen grad foretager sådanne afgrænsninger for at kunne vurdere lovforslagenes konsekvenser.

Angående det andet punkt i boks 2 er det bemærket, at der i vurderingerne i nogen grad gennemgås konsekvenser for de enkelte berørte regioner, herunder landdistrikter. Der er dog vurderinger, som beskriver konsekvenserne bredt, og der er anvendt formuleringer som:

- Landdistrikter
- Kommuner i yderområder
- Områder uden for de større byer
- Landsbyer
- Landdistrikter og socialt belastede områder
- Danske småøer.

Andre vurderinger beskriver mere specifikt konsekvenserne for et bestemt afgrænset område, og som eksempler kan nævnes:

- Læsø, Læsø Kommune
- Flyvestation Skrydstrup i Haderslev Kommune
- Landdistrikterne i Thisted og Lemvig Kommuner
- Skyldnere på Lolland, Langeland og Samsø
- Baagø, Egholm, Endelave, Hjarnø, Mandø, Nekselø, Orø, Sejerø, Tunø og Aarø
- Vestfyn.

Den forskellige brug af henholdsvis generelle og specifikke geografiske beskrivelser ses som et udtryk for, at nogle lovforslag ses som værende generelle for det ansvarlige ressortministerium og dermed have generelle konsekvenser, mens andre forslag vurderes at have stedsspecifikke konsekvenser. Det kan være et udtryk for, at lovgivning varierer meget i karakter, men det kan også være et udtryk for, at det enkelte ministerie i nogle tilfælde har svært ved at vurdere lovforslags forskellige geografiske konsekvenser.

Angående det tredje punkt i boks 2, om vurderingen af konsekvenser for den regionale fordeling af statslige institutioner og arbejdspladser, er der kun et enkelt lovforslag, som har indskrevet en bemærkning om statslige institutioner og arbejdspladser i vurderingen¹². I det nævnte tilfælde beskrives det, at lovforslaget forventes at fastholde et stort antal statslige arbejdspladser. At der kun forekommer et enkelt tilfælde, hvor der er vurderet konsekvenser for den regionale fordeling af statslige institutioner og arbejdspladser, ses som et udtryk for, at der relativt sjældent forekommer lovforslag, som påvirker fordelingen af statslige arbejdspladser.

På baggrund af de indsendte bidrag viser evalueringen, at ressortministerierne i overvejende grad benytter vejledningen til at vurdere lovforslags regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. Vejledningen og det reviderede afsnit om regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter, bliver altså anvendt, men på

¹¹ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).

¹² L 166 Forslag til lov om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup (Forsvarsministeriet).



tværs af ministerierne er der dog en forskellighed i, hvordan vejledningen anvendes, hvilket gør, at konsekvensvurderingerne varierer i omfang og karakter.

På baggrund af de 22 lovforslag, hvor der er indskrevet bemærkninger om de regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser, er det ikke muligt at konkludere noget om ressortministeriernes læring og erfaring med brugen af vejledningen. Det kan dog konkluderes, at det er et relativt lavt antal lovforslag, der i den treårige periode vurderes at have regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne. De 22 lovforslag fordeles på henholdsvis 8, 10 og 4 i de respektive folketingsår 2017/18, 2018/19 og 2019/20. Antallet af lovforslag, med indskrevne bemærkninger om dets regionale konsekvenser herunder for landdistrikter, vurderes ikke at kunne belyse, hvorvidt ressortministerierne er blevet mere erfarne med at anvende vejledningen over den treårige periode.

Øvrige observationer til vejledningen

I udarbejdelsen af evalueringen er der observeret en række øvrige opmærksomhedspunkter, som vil blive gennemgået i det følgende.

Ingen ændringer af lovforslag

Det er bemærket, at der ikke er foretaget ændringer af de 22 lovforslag på baggrund af konsekvensvurderingerne. Dette skyldes formentlig, at konsekvenserne i altovervejende grad er vurderet positive, hvorfor de enkelte ressortministerier ikke har fundet anledning til at ændre i tiltaget, lave alternative tiltag eller indarbejde afbødende tiltag¹³.

I de to tilfælde, hvor lovforslagene også er vurderet til at have negative konsekvenser, beskrives afbødende forhold. I det ene tilfælde er negative konsekvenser beskrevet, men der er samtidigt henvist til, at en foreslået kompensationsordning kan have positive konsekvenser og dermed opveje de negative konsekvenser, som lovforslaget vurderes at medføre¹⁴.

I det andet lovforslag beskrives i vurderingen, at lovforslaget muliggør dispensationer for sommerhuse, så de kan anvendes til helårsbeboelse, hvilket vurderes at kunne have mindre negative konsekvenser for turismen på Læsø, da det vil mindske antallet af sommerhuse til ferieudlejning. I lovforslaget er der dog delvist taget højde for dette, da det forsøges afbødet ved, at der foreslås, at der fastsættes et loft på højst ti dispensationer årligt¹⁵. Vurderingen må anses som en afvejning af de to forhold om henholdsvis flere helårsboliger og turisme, samtidig med at der allerede i lovforslaget er indarbejdet en afbødende foranstaltning for de negative konsekvenser.

Placering af konsekvensvurdering

Det er bemærket, at der i *Vejledning om konsekvensanalyser* ikke fremgår et krav til, hvor vurderingsteksten skal placeres i lovforslaget, eller hvad dette punkt skal benævnes. I *Vejledning om lov kvalitet* fremgår det dog, at beskrivelsen af sådanne konsekvenser bør placeres i et særskilt punkt i de almindelige bemærkninger umiddelbart inden de obligatoriske konsekvensvurderinger¹⁶. I 16 lovforslag er beskrivelsen af de regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter placeret *inden* de obligatoriske konsekvensvurderinger, som det beskrives i *Vejledning om*

¹³ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).

¹⁴ L 166 Forslag til lov om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup (Forsvarsministeriet).

¹⁵ L 51 Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om maritim fysisk planlægning (Erhvervsministeriet).

¹⁶ Vejledning om lov kvalitet (afsnit 2.8.12).



lovkvalitet. I tre lovforslag er beskrivelsen af de regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter placeret *mellem* de obligatoriske konsekvensvurderinger, og i ét lovforslag er beskrivelsen af de regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter placeret *efter* de obligatoriske konsekvensvurderinger. I to lovforslag er der ikke et selvstændigt punkt til regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne. I 20 af lovforslagene er der et selvstændigt punkt. Punktet i de enkelte lovforslag varierer dog i navn og placering. Der fremgår navne på punkterne som *Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter; Konsekvenser for landdistrikterne; Regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter; Regionale konsekvenser; Konsekvenser for landdistrikter*.

Der er derfor en forskellighed i, hvilket punkt der skal kigges efter på tværs af lovforslag, hvis folketingsmedlemmerne ønsker at læse om regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. Det samme gælder for de, der ved høringen af lovforslaget gerne vil læse om lovforslagets regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter.

I de to nævnte tilfælde, hvor der ikke er selvstændige punkter, er beskrivelserne af konsekvenserne ikke benævnt som landdistriktsrelaterede konsekvenser, hvorfor det kan være utydeligt for læseren, om der er foretaget vurderinger af regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. I det ene tilfælde er beskrivelsen skrevet under indledningen til lovforslaget¹⁷. I det andet tilfælde er beskrivelsen skrevet i et underpunkt til *Miljømæssige konsekvenser*, som er en af de obligatoriske konsekvensvurderinger¹⁸. I forlængelse heraf kan det ikke udelukkes, at der i andre lovforslag end de 22 angivne findes beskrivelser af konsekvenser af både regional karakter og for landdistrikter, men at de er svære for læseren at finde, da de ikke fremgår med et særskilt vurderingspunkt. Det skal dog bemærkes, at det i så fald ikke af den lovansvarlige myndighed er opfattet som væsentlige konsekvenser, da lovforslagene ellers ville være omtalt af de myndigheder, der er indhentet bidrag fra.

Definition af væsentlighed

Det bemærkes, at der i vejledningen ikke er en egentlig definition af væsentlighed, men en rammesætning, som beskriver: ”*Det er vigtigt at være opmærksom på, at spørgsmålet om væsentlighed må ses i forhold til de berørte regioner, herunder landdistrikter.*”¹⁹ Det er derfor det enkelte ressortministeries subjektive tolkning af væsentlighed, hvilket kan lede til uens måder at definere væsentlighed for berørte regioner og landdistrikter. Det kan antages, at ressortministerierne hovedsageligt har fokus på lovforslagenes tilsigtede konsekvenser inden for ministeriets eget ressort, og i mindre grad på lovforslagenes regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser.

Der er i to tilfælde eksplicit nævnt ordene *væsentlige konsekvenser* i vurderingsteksten²⁰. I et af tilfældene, hvor det eksplicit fremgår, at lovforslaget vurderes at have væsentlige konsekvenser, er konsekvensernes karakter og omfang ikke nærmere beskrevet, som der opfordres til i vejledningen²¹. I det andet tilfælde, hvor det eksplicit fremgår, at lovforslaget vurderes at have væsentlige konsekvenser, er

¹⁷ L 148 Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og lov om Udbetaling Danmark (Genoptagelse af sager med mulige fejl i restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelse, endelig afskrivning af fordringer med tvivlsom retskraft m.v.) (Skatteministeriet).

¹⁸ L 14 Lov om anlæg af en ny jernbane over Vestfyn (Transport- og Boligministeriet).

¹⁹ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).

²⁰ L 81 Forslag til lov om ændring af lov om planlægning, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om naturbeskyttelse og lov om maritim fysisk planlægning (Erhvervsministeriet) og L 166 Forslag til lov om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup (Forsvarsministeriet).

²¹ Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).



konsekvensernes karakter og omfang nærmere beskrevet, og der er beskrevet afbødende tiltag.

I de øvrige 20 lovforslag er konsekvenserne ikke eksplicit nævnt som værende væsentlige. Det er derfor ikke tydeligt, om de beskrevne konsekvenser i bemærkningerne er vurderet væsentlige. Det fremgår af vejledningen, at hvis et lovforslag vurderes at have væsentlige konsekvenser, skal det indgå i bemærkningerne til lovforslaget. Vurderes konsekvenserne ikke væsentlige, er der ikke krav om, at de anføres i bemærkningerne²². Derfor er det ikke muligt at afgøre for de 20 lovforslag, hvor det ikke eksplicit er angivet, om lovforslaget vil få væsentlige konsekvenser, om der er tale om uvæsentlige eller mindre væsentlige konsekvenser, eller om der er tale om væsentlige konsekvenser. I enkelte tilfælde er det angivet i bemærkningerne, at lovforslaget eller dele af lovforslaget ikke har væsentlige konsekvenser:

- Det vurderes dog, at de indirekte positive konsekvenser næppe kan anses for væsentlige.²³
- Det vurderes, at lovforslaget ikke har regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.²⁴
- Lovforslaget vurderes i sig selv at have begrænsede regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.²⁵

Der er ikke krav til, at sådanne vurderinger skal medtages i bemærkningerne, hvorfor der synes at være en inkonsistens i brugen af vurderingsteksten på tværs af ministerierne.

I en fjerde vurderingstekst er forskellige dele af lovforslaget beskrevet i forhold til, om det vurderes at have landdistriktsrelaterede konsekvenser eller ej. Dette anses for at være en nuanceret anvendelse af retningslinjerne, som tydeligt beskriver, hvilke dele af lovforslaget som ikke vil få væsentlige konsekvenser, og hvilke dele som vil have væsentlige konsekvenser²⁶. De fire tilfælde viser en nuanceret anvendelse af retningslinjerne, som tydeliggør, at det enkelte ressortministerium har foretaget en konsekvensvurdering, om end disse konsekvensvurderinger ledte til, at lovforslaget eller dele af lovforslaget vurderes til ikke at have væsentligt konsekvenser. Det er derfor bemærket, at ressortministeriernes definition og vurdering af væsentlighed, samt om hvilke vurderinger, der medtages i bemærkningerne, varierer.

²² Vejledning om konsekvensanalyser (afsnit 7.1).

²³ L 121 Forslag til Lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler (Ændringer af tilskudsbestemmelser for efterskoler og elevstøtte m.v.) (Børne- og Undervisningsministeriet).

²⁴ L 67 Forslag til lov om ændring af lov om dansk turisme og lov om Visitdenmark (Erhvervsministeriet).

²⁵ L 199 Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. samt forskellige andre love (Styrkede erhvervsuddannelser, mere praksisfaglighed i grundskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.) (Børne- og Undervisningsministeriet).

²⁶ L 81 Forslag til lov om ændring af lov om planlægning, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om naturbeskyttelse og lov om maritim fysisk planlægning (Erhvervsministeriet).